

21.Praha, Šumava, Český ráj, Střední Morava a Jeseníky

Praha

- hlavní město ČR (i v bývalém Československu – do roku 1993), zároveň i největší město ČR (další Brno, Ostrava, ...)
- nejvíce turisticky navštěvované město ČR (ročně 9 mil. turistů)
- Počet obyvatel 1,3 mil.
- Protéká zde řeka Vltava
- Je zde vysoká životní úroveň

CR prahy

- Cestovní ruch je v Praze jedním z hlavních příjmů města
- Nejnavštěvovanějšími místy byly v roce 2018 Pražský hrad dále Lanová dráha na Petřín a ZOO Praha
- Mezi další nejnavštěvovanější místa patří Karlův most, Staroměstské náměstí s orlojem, Petřínská rozhledna, Vyšehrad nebo Tančící dům
- Od roku 1992 je historické jádro Prahy o zapsáno na Seznamu UNESCO
- Návštěvníky láká Praha také na množství muzeí, galerií, divadel a kulturních akcí

Pražský hrad

- Pohled na Pražský hrad patří mezi jedny z nejúchvatnějších panoramat
- Jeden z největších hradních komplexů na světě tvoří historické paláce, církevní budovy, zahrady a malebná zákoutí
- Pražský hrad je již více než tisíc let symbolem českého státu
- Založen byl v 9. století a stal se sídlem českých králů a posléze prezidentů
- Mezi nejznámější památky Hradu patří Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha, Starý královský palác, Bazilika sv. Jiří, Zlatá ulička, Letohrádek královny Anny, Loreta

Katedrála sv Víta, Václava a Vojtěcha

- Gotická katedrála byla založena r. 1344 na místě původní románské rotundy
- Stavba trvala téměř 600 let, definitivně byla dokončena až v r. 1929
- V jejím impozantním interiéru se nachází mj. malbami a polodrahokamy nádherně vyzdobená Svatováclavská kapele s hrobem sv. Václava, v podzemí hrobka českých králů a Korunní komora, kde jsou uloženy korunovační klenoty

Pražský hrad - Zlatá ulička

- Uličku tvoří barevné domečky pohádkového vzhledu
- V hradebních obloucích obranné zdi vznikala od konce 16. století skromná obydlí a byla obývána až do 2. světové války
- Nynější podoba Zlaté uličky je z r. 1955 a po nedávné rekonstrukci je v domečcích umístěna expozice o životě v uličce v posledních pěti stoletích
- V domku č. 22 pracoval v letech 1916 – 1917 Franz Kafka
- Zlatá ulička je součástí prohlídkového okruhu Pražského hradu

Karlův most

- Nejstarší pražský most vznikl na místě Juditina mostu pobořeného r. 1342 povodní
- Kamenný či Pražský most, od r. 1870 nazývaný Karlův, byl založen r. 1357 Karlem IV. dokončen byl r. 1402
- Most je vybudován z pískovcových kvádrů a po obou stranách je opevněn věžemi (Malostranská mostecká věž, Staroměstská mostecká věž). Od r. 1683 do r. 1928 bylo

na pilíře mostu osazeno 30 soch světců, z nichž nejznámější je socha sv. Jana Nepomuckého

Staroměstská radnice s Orlojem

- Radnice byla zřízena r. 1338 jako sídlo samosprávy Starého Města
- Nejstarší gotickou část komplexu tvoří nádherná věž s arkýřovou kaplí a unikátní orloj, na kterém se každou celou hodinu (9 – 23 hod.) objevuje 12 apoštolů
- Východní novogotické křídlo radnice bylo zničeno během Pražského povstání 8. 5. 1945 a nebylo již nikdy obnoveno
- Návštěvnický okruh tvoří historické sály, věž a podzemí

Katedrála sv Víta, Václava a Vojtěcha

- Gotická katedrála byla založena r. 1344 na místě původní románské rotundy
- Stavba trvala téměř 600 let, definitivně byla dokončena až v r. 1929
- V jejím impozantním interiéru se nachází mj. malbami a polodrahokamy nádherně vyzdobená Svatováclavská kapele s hrobem sv. Václava, v podzemí hrobka českých králů a Korunní komora, kde jsou uloženy korunovační klenoty

Pražský hrad - Zlatá ulička

- Uličku tvoří barevné domečky pohádkového vzhledu
- V hradebních obloucích obranné zdi vznikala od konce 16. století skromná obydlí a byla obývána až do 2. světové války
- Nynější podoba Zlaté uličky je z r. 1955 a po nedávné rekonstrukci je v domečcích umístěna expozice o životě v uličce v posledních pěti stoletích
- V domku č. 22 pracoval v letech 1916 – 1917 Franz Kafka
- Zlatá ulička je součástí prohlídkového okruhu Pražského hradu

Karlův most

- Nejstarší pražský most vznikl na místě Juditina mostu pobořeného r. 1342 povodní
- Kamenný či Pražský most, od r. 1870 nazývaný Karlův, byl založen r. 1357 Karlem IV. dokončen byl r. 1402
- Most je vybudován z pískovcových kvádrů a po obou stranách je opevněn věžemi (Malostranská mostecká věž, Staroměstská mostecká věž). Od r. 1683 do r. 1928 bylo na pilíře mostu osazeno 30 soch světců, z nichž nejznámější je socha sv. Jana Nepomuckého

Staroměstská radnice s Orlojem

- Radnice byla zřízena r. 1338 jako sídlo samosprávy Starého Města
- Nejstarší gotickou část komplexu tvoří nádherná věž s arkýřovou kaplí a unikátní orloj, na kterém se každou celou hodinu (9 – 23 hod.) objevuje 12 apoštolů
- Východní novogotické křídlo radnice bylo zničeno během Pražského povstání 8. 5. 1945 a nebylo již nikdy obnoveno
- Návštěvnický okruh tvoří historické sály, věž a podzemí

Chrám Matky Boží před Týnem

Petřínská rozhledna

Prašná brána

Židovské muzeum v Praze – Starý židovský hřbitov

Vyšehrad

Betlémská kapele

Tančící dům

Šumava

- je rozsáhlé pohoří na hranicích Česka, Rakouska a německého Bavorska (jihozápad ČR)
- Šumava je jedním z nejstarších pohoří Evropy
- Nejvyšší horou Šumavy je Velký Javor (Großer Arber) v Německu (1456 metrů), na české straně hranice je to Plechý (1378 metrů)
- Plechý je zároveň i nejvyšší horou rakouské Šumavy
- Na Šumavě pramení několik významných řek např. Vltavy, Otavy nebo Úhlavy
- na Šumavě se nachází také několik ledovcových jezer např. Plešné jezero, Prášilské jezero, Černé jezero, Čertovo jezero nebo jezero Laka

CHKO Šumava

- Na české straně byla v roce 1963 zřízena Chráněná krajinná oblast Šumava
- Její nejzávažnější části, pro které byl schválen přísnější režim ochrany, se v roce 1991 staly národním parkem (69 030 ha)
- ze zbytku původní CHKO se zároveň v podstatě stalo ochranné pásmo nového národního parku s rozlohou 94 448ha se zvláštním statusem mezi českými CHKO. byl
- V roce 1970 byl na německé straně vyhlášen Národní park Bavorský les
- Od roku 1990 je také území Šumavy o rozloze 167 000 ha chráněno jako Biosférická rezervace UNESCO. Šumava je také významné ptačí území (163 000 ha) a ptačí oblast.

Národní park (NP) Šumava

- Národní park vznikl v roce 1991 z části území původní Chráněné krajinné oblasti Šumava.
- Účelem jeho vzniku bylo ochránit unikátní rašeliniště, smrkové i bukové pralesy, horské louky, řeky a ledovcová jezera
- Jako jeden z největších souvislých komplexů lesů ve střední Evropě je nazýván Zeleným srdcem Evropy
- Domov zde mají desítky ohrožených druhů rostlin a živočichů, jako jsou rys, los nebo tetřev

Boubínský prales

- je národní přírodní rezervace, která byla vyhlášena v roce 1858, jedná se o třetí nejstarší českou přírodní rezervaci (nejstarší Žofínský prales)
- Stáří světoznámého pralesa se odhaduje na 12 000 let, kdy skončila poslední doba ledová
- Nejstarší stromy jsou až 400 let staré

Boubínské jezírko

- Umělá vodní nádrž sloužící pro plavbu dřeva z boubínských lesů do sklárny v Lenoře, byla vybudována v roce 1836

Královský hrad Kašperk

- Nejvýše položený královský hrad v Čechách, který nechal postavit Karel IV., aby střežil hranici s Bavorskem, ochránil významná naleziště zlata a zabezpečil důležitou obchodní trasu tzv. Zlaté stezky

Hrad Rábí

- Nejrozlehlejší hradní zřícenina v Čechách
- Areál hradu je chráněn jako kulturní památka a v roce 1978 byl zapsán na seznam národních kulturních památek České republiky

Hrad a zámek Velhartice

- Hrad byl založen na přelomu 13. a 14. století
- Jeho dominantou jsou zřícenina starého gotického paláce a věž, které jsou propojeny kamenným mostem

Zámek Vimperk

- Zámek Vimperk je původně raně gotický hrad přestavěný na zámek ve stejnojmenném městě

Hrad a zámek Klenová

- Klenová se nachází na stejnojmenném kopci 13 km od Klatov, první zmínka o hradu pochází z roku 1287

Zámek Horažďovice

- původně hrad přestavěný na zámek v historickém centru Horažďovic v okrese Klatovy. Od roku 1964 je chráněn jako kulturní památka.

Katakomby Klatovy

- katakomby byly vybudovány jako součást stavby kostela Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Ignáce mezi lety 1656 – 1676. Staly se pohřebištěm příslušníků jezuitského řádu, místní šlechty, měšťanů a vojska.
- Do roku 1783 zde pohřbili přes 200 mrtvých, kdy byl vydán zákaz k ukládání zemřelých do krypt

Český ráj

- Český ráj leží cca 50 km severovýchodně od Prahy
- Je to nejstarší CHKO v ČR => CHKO Český ráj byla vyhlášena v roce 1955
- Je jedním ze symbolů naší země a patří mezi nejnavštěvovanější oblasti v ČR
- jsou zde krásná skalní města např. Hruboskalsko, Prachovské skály, Klokočské a Betlémské skály, ...
- nachází se zde množství krásných rybníků jako např. Obora nebo Věžický a také množství zřícenin jako hrad Trosky nebo Frýdštejn
- V Českém ráji žijí chráněné živočichové a rostou zde i chráněné rostliny
- Turisté zde mohou podnikat spoustu aktivit pro volný čas, nachází se tu množství cyklostezek, rafting, jízdy na koních, rybolov, pěší turistiku apod.
- V českém ráji se nachází také řada kulturních a historických památek
- jsou zde zaznamenány stopy po nejstarším pravěkém osídlení zejména v oblastech Klokočských a Prachovských skal

- ve 13. a 14. stol. Zde začali vznikat města jako Mladá Boleslav a Jičín a zároveň zde vznikaly první hrady a tvrze jako např. Kost, Trosky, Valdštejn, nebo zámky Hrubý Rohozec a Sychrov nebo Hrubá Skála

Prachovské skály

- státní přírodní rezervace
- Jedno z nejznámějších a samozřejmě také nejkrásnějších míst celé oblasti
- Leží nedaleko od Jičína (pohádka O loupežníku Rumcajsovi)
- Historie Prachovských skal sahá až do období druhohor, kdy vznikaly jako usazeniny na břehu moře
- Pro turisty jsou zde připraveny 2 prohlídkové okruhy Malý (1,5 km) a Velký (3,5 km), které vedou po turisticky vyznačených trasách
- Za prvního zaznamenaného turistu se pokládá rakouský císař František I., který podle dochované pověsti Prachovské skály navštívil a nechal se pronést na nosítkách skalní soutěskou, která pak dostala název Císařská chodba

Hruboskalsko

- Oblast zvaná Hruboskalsko je nejrozsáhlejším skalním městem v ČR
- I tady se nachází fascinující skalní město, které je tvořeno desítkami skalních věží, z nichž některé dosahují výšky až 80 metrů
- Nacházejí se zde například populární Dračí skály, které jsou oblíbené nejen mezi horolezci, ale také mezi filmaři –pohádka Bajaja nebo film Jak dostat tatínka do polepšovny
- mezi další Turisticky zajímavá místa patří zámek Hrubá Skála nebo hrad Valdštejn, který je jedním z nejstarších hradů celé oblasti

Hrad Trosky

- Hrad Trosky je symbolem Českého ráje
- Jedná se o zříceninu gotického hradu a zároveň o jeden z našich nejnavštěvovanějších hradů
- Historie samotné stavby sahá až do 14. století, kdy byl vystavěn na vrchu sopečného původu
- Hrad je tvořen dvěma věžemi, kterými jsou Baba (47 metrů) a o něco vyšší Panna (57 metrů)

Hrad Kost

- je považován za jeden z nejvýznamnějších gotických hradů v České republice
- Původ hradu se datuje do 14. století
- Oblíbená legenda říká, že hrad dostal jméno Kost v dobách, kdy ho obléhal Jan Žižka. Po neúspěšném dobývání hradu prohlásil, že je pevný jako kost a ta prý patří psu. Pravdou ale je, že zakladatel hradu, hrabě Beneš, se do zakládací listiny podepsal latinským přízviskem Benesius de Costy, což Češi při čtení zkomolili a přejmenovali ho na Beneše z Kosti

Zámek Sychrov

- Novogotický zámek Sychrov, který sloužil jako rezidence původem francouzského rodu Rohanů
- Zámek je oblíbený mezi filmaři, natáčeli se zde například pohádky Zlatovláška a Nesmrtelná teta

- Zámecké pokoje jsou zařízeny původním nábytkem, obrazy a dalšími doplňky z 2/2 19. století

Hrad Valštejn

- Rodový hrad pánů z Valdštejna pochází z druhé poloviny 13. století
- Valdštejnové vlastnili hrad asi do roku 1380
- Je jedním z nejstarších hradů v tomto kraji
- Hrad Valdštejn má pohnutou historii, sídlilo zde několik loupeživých rytířů
- Dnes je jeho dominantou sněhobílý Kostel sv. Jana Nepomuckého
- Hrad navštěvuje ročně téměř 60.000 turistů

Střední Morava

- Turistický region Střední Morava se vyznačuje bohatou historií a celou řadou významných architektonických a historických památek, nebo krásnou přírodou, kde se nachází například množství jeskyň (např. Javoříčské a Mladečské) a nejhlubší zatopená propast ve střední Evropě
- Za návštěvu stojí i historická centra Olomouce, Šternberka, Litovle nebo Prostějova
- V neposlední řadě jsou u turistů oblíbené tradiční gastronomické speciality (olomoucké tvarůžky) nebo místní folklor (Haná)
- **Hrady:** Hrad Bouzov, Hrad Helfštýn, hrad Mírov, hrad Štenberk
- Na území Střední Moravy se nachází **trojice unikátních jeskynních systémů**

Folklor

- Střední Morava kdysi bývala především obilnářskou oblastí, ale ve velkém se zde pěstovalo i konopí a len, ze kterého se šily zdejší kroje
- Tyto typické kroje se přestaly nosit koncem 19. století, nyní jsou k vidění pouze při veřejných vystoupeních folklorních skupin (např. dožínkové slavnosti, Hanácké bály, jízda králů)
- Kroje jsou bohatě zdobeny barevnou výšivkou, na které převládají rostlinné motivy

Jízda králů

- patří k nejznámějším folklorním zvykům v ČR
- její tradici v současnosti udržují v pěti obcích a městech na Slovácku a na Hané, každoročně se koná pouze ve Vlčnově
- slavnostní procesí doprovázené jarmarky, koncerty cimbálových a dechových muzik, tanci nebo ochutnávkami vína, které se koná nepřetržitě už od roku 1808, obyčej je ale podle všeho ještě starší

Dožínkové slavnosti

- Dožínky jsou ve slovanské lidové kultuře svátek sklizně slavený na konci žní, patrně s předkřesťanskými kořeny.

Javoříčské jeskyně

- Patří mezi nejkrásnější jeskyně v České republice.
- Javoříčské jeskyně jsou unikátní svojí bohatou, zachovalou a rozmanitou krápníkovou výzdobou

- Celková délka všech známých chodeb dosahuje přes 4000 m.
- Jsou zde dvě prohlídkové trasy, dlouhá měří 800 m a krátká 450 m. Teplota vzduchu se pohybuje mezi 7 a 8° C.

Mladečské jeskyně

- Mladečské jeskyně se nacházejí v CHKO Litovelské Pomoraví
- Patří mezi archeologické lokality světového významu.
- Jsou patrně nejstarším, největším a nejsevernějším sídlištěm, prokazují to archeologické nálezy

Olomouc

- Olomouc, stotisícová hanácká metropole, je správním centrem Olomouckého kraje a odedávna patří k nejvýznamnějším městům českého státu
- Díky svojí poloze, druhé nejstarší univerzitě v ČR (Univerzita Palackého), duchovním, kulturním a řemeslným tradicím byla po několik staletí přirozeným centrem Moravy, které lákalo umělce, vzdělance a obchodníky
- Olomouc je od roku 2000 zapsána díky Sloupu Nejsvětější Trojice na Seznamu UNESCO
- Po Praze je druhá nejrozsáhlejší památková rezervace v ČR
- Historie Olomouce je spjata s osobnostmi světového významu. Pobýval zde např. Sigmund Freud, Wolfgang Amadeus Mozart, papež Jan Pavel II., císař František Josef I. či Marie Terezie.
- Světově respektovaný průvodce Lonely Planet opakovaně označil Olomouc za nejkrásnější město České republiky a za nejlepší z padesáti skrytých pokladů Evropy
- V Olomouci se nachází kolem 45 kašen nebo fontán, z toho osm kašen z doby baroka. Původně šlo o účelová zařízení – nádrže na vodu, přesto má každá z barokních kašen originální architektonické řešení vodní nádrže
- Turistické cíle: Sloup Nejsvětější Trojice, Olomoucký hrad

Jeseníky

- Dominantou je Hrubý Jeseník, dále ji tvoří Nízký Jeseník, Rychlebské hory, skupina Králického Sněžníku, území Zlatohorské a Hanušovické vrchoviny
- Po Krkonoších jsou Jeseníky druhé nejvyšší pohoří u nás
- Nejvyšším bodem Jeseníků je vrchol Praděd s nadmořskou výškou 1492 m
- Jeseníky jsou plné hlubokých lesů, romantických údolí a vodopádů
- V zimě nabízí Jeseníky velmi dobré podmínky pro zimní sporty
- K největším lyžařským střediskům patří Ski – centrum Malá Morávka s 16 vleky a 22 sjezdovkami
- V rámci zachování přírodního bohatství byla část oblasti Jeseníků ploše 740 km² vyhlášena chráněnou krajinnou oblastí
- V oblasti Jeseníků je i spousta lázeňských měst, k nejnámějším z nich patří Lázně Jeseník, Lázně Darkov, Velké Losiny a Karlova Studánka s jedinečným komplexem lázeňských domů.

- Turisté zde mohou navštívit i spoustu hradů, zřícenin a zámků např. hrady Hukvaldy a Sovinec nebo zámky ve Velkých Losinách, v Bruntále, v Hradci nad Moravicí, Úsov a Kravaře
- Turisticky atraktivní je i valašský skanzen v Rožnově pod Radhoštěm, druhý největší skanzen ve Střední Evropě
- Za návštěvu stojí i Muzeum papíru se starou továrnou ze 16. století ve Velkých Losinách nebo muzeum Tatry Kopřivnice se spoustou technických exponátů v Kopřivnici

CHKO Jeseníky

- Území je z 80% pokryto lesy
- Nejcennější území chráněné krajinné oblasti jsou chráněna ve 4 národních přírodních rezervacích (Praděd, Šerák - Keprník, Rejvíz, Rašeliniště Skřítek),
- Na jejím území se nachází 19 přírodních rezervací a 6 přírodních památek
- Jejím posláním je předat krajinu a přírodní dědictví v co nejzachovalejším stavu dalším generacím
- Lázně Jeseník
- Priessnitzovy léčebné lázně leží ve svahu nejvýchodnějšího výběžku Rychlebských hor asi 2 km od města Jeseník v průměrné nadmořské výšce 620 m
- Jsou zde velmi vhodné klimatické podmínky pro léčení horních a dolních cest dýchacích, potíží krevního oběhu nebo nervové soustavy
- Za svou existenci a pozdější proslulost vděčí Priessnitzovy léčebné lázně Vincenzi Priessnitzovi (1799-1851), který se stal zakladatelem vodoléčby
- Lázeňská léčba je založena na využití přírodních léčivých zdrojů (např vodoléčba)

Hrad Sovinec

- Nejrozsáhlejší hradním komplexem v okrese Bruntál
- Hrad založili těsně před rokem 1333 příslušníci rodu, který se od roku 1348 nazýval po hradu "páni ze Sovince"
- Za husitských válek se Sovinec stal významnou husitskou pevností
- Ke konci 2. světové války hrad vyhořel, dnes je částečně zrekonstruován a kromě prohlídek zde probíhají během roku velmi zajímavé kulturně-spoločenské akce v historickém ladění

Zámek velké Losiny

- Zámek Velké Losiny patří mezi přední ukázky bydlení a architektury pozdní renesance nejen v České republice, ale i v Evropě
- Zámek Velké Losiny postavil v poslední čtvrtině 16. století Jan mladší ze Žerotína, ten se také zasloužil o rozvoj zdejších lázní
- Vzácně zachované interiéry zámku pamatují inkviziční procesy s údajnými čarodějnicemi v 17. století (kniha a film Kladivo na čarodějnice, který se tu i natáčel)

Elektrárna Dlouhé stráně - jeden ze sedmi divů Česka

- Třetí největší přečerpávací vodní elektrárna na světě a nejrozsáhlejší vodní energetické dílo v České republice. Většina objektů se nachází pod zemí,

stavby na povrchu jsou ohleduplně začleněny do okolní přírody a vytvářejí s ní harmonický celek